

JUSTITS MINISTERIET

Dato: 19. marts 2025
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Ida Schiøler
Sagsnr.: 2025-01768
Dok.: 3657603

UDKAST TIL TALE

**til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål Y
fra Folketingets Retsudvalg den 20. marts 2025**

Samrådsspørgsmål Y:

”Hvad er ministerens holdning til, at politiet tilsyneladende ”vasker sager”, altså at betjentene med forventning fra ledelsen helt bevidst undlader at tage de skridt, der skal til for at undersøge og efterforske kriminalitet, og vil ministeren oplyse, hvilket kendskab ministeren har til begrebet herunder hvor længe, samt hvad ministeren har gjort ved det, og endelig hvad ministeren agter fremover at gøre ved det?”

Spørgsmål et er stillet efter ønske fra Mette Thiesen (DF).

Svar:

[Indledning]

Tak for ordet og tak for spørgsmålet.

Samrådet i dag handler om et emne, som vi blandt andet har drøftet på et samråd den 4. februar 2025 og på et møde med Folketingets partier den 7. februar 2025 – nemlig om politiets praksis for henlæggelse af sager.

Som jeg har understreget flere gange, så er der rejst en kritik af politiets sagsbehandling, som jeg tager meget alvorligt. Derfor ligger det mig også meget på sinde, at vi får handlet på den rejste kritik.

Det er dog vigtigt, at vi er enige om, hvad der er det alvorlige ved den rejste kritik. Hvis der bliver sagsbehandlet og henlagt sager i strid med retsplejelovens regler, eller der bevidst sker usaglig sagsbehandling, så er det selvfølgelig en meget alvorlig kritik.

Men hvis det, der bliver kritiseret, er, at politiet hver dag foretager prioriteringer mellem sager – også vanskelige prioriteringer – vil jeg igen understrege, at denne slags

prioriteringer er i overensstemmelse med retsplejelovens regler.

Det skal naturligvis være sådan, at man som borger kan have tillid til, at politiet behandler ens sag sagligt, og at ofre for forbrydelser oplever et retssamfund, der giver dem tryghed og retfærdighed. Det er en forudsætning for et velfungerende retssamfund.

Jeg vil også gerne slå fast, at jeg generelt har meget stor tillid til såvel Rigspolitiet og Rigsadvokaten som vores politifolk og anklagere rundt om i landet, som jeg ved knokler hårdt for at sikre vores tryghed. Det ændrer den seneste tids historier ikke ved.

Jeg vil starte med at sige lidt om politiets prioriteringer og styringen af politiet, og jeg vil efterfølgende komme ind på, hvad kritikken har givet anledning til at iværksætte af tiltag.

[Om politiets prioriteringer af sager]

Jeg har flere gange tidligere – både under samrådet i februar og i flere skriftlige svar til Folketinget – redegjort for retsplejelovens regler for efterforskning af strafbare

forhold. Jeg vil i dag derfor nøjes med at gentage hovedpointerne.

Det er nødvendigvis sådan, at der hver dag sker prioriteringer i politiet. Der bliver prioriteret mellem sager, der bliver prioriteret i forhold til efterforskningskridt og -midler, som skal iværksættes i en konkret sag, og der bliver også prioriteret, når det skal besluttes, om en sag skal undersøges videre. Det er der ikke noget fordækt i.

Prioriteringer er et grundvilkår i politiet, og politiet *skal* ikke efterforske alle sager til bunds. Det vil simpelthen være forkert brug af politiets ressourcer.

Efter retsplejeloven er politiet tillagt et bredt skøn i forhold til at vurdere, om der skal indledes en efterforskning, og i givet fald hvilke efterforskningskridt der er brug for. Det samme gælder i forhold til, om en allerede indledt efterforskning skal fortsætte.

Ved vurderingen af, om en efterforskning skal indledes, eller om en allerede indledt efterforskning skal fortsætte, skal politiet vurdere flere ting.

De skal bl.a. vurdere, om det ud fra de foreliggende efterforskningsmuligheder er realistisk, at en efterforskning vil kunne føre til opklaring af sagen, at en eller flere personer bliver sigtet, og om sagens gennemførelse vil medføre vanskeligheder, omkostninger eller sagsbehandlingstider, som ikke står i et rimeligt forhold til sagens betydning og den straf, der i givet fald kan forventes idømt.

Der vil ved denne vurdering blandt andet kunne lægges vægt på sagens karakter, grovhed, omfang og hensynet til den mest hensigtsmæssige anvendelse af politiets ressourcer.

Det betyder, at politiet godt kan lade være med at foretage efterforskningsskridt i en bestemt sag, og at politiet godt kan henlægge en sag, selv om politiet har en formodning om, hvem gerningspersonen er.

[Om ressourcer og måltal]

Politiet har rigtig mange sager, og kriminalitetsbilledet bliver stadig mere komplekst. Politiet registrerede i 2024 mere end 600.000 straffesagsanmeldelser. Derfor er det

et grundvilkår for politiet, at der skal prioriteres mellem opgaver.

Som jeg redegjorde for på samrådet i Folketingets Retsudvalg den 4. februar 2025, har jeg ikke kendt til det konkrete udtryk at ”vaske sager” før den seneste tids kritik af politiets sagsbehandling. Som jeg også gav udtryk for på samrådet, er det imidlertid ikke nyt for mig, at politiet er presset.

Det er derfor også et omdrejningspunkt for mit virke som justitsminister at sikre bedre rammer for politiet, og regeringen og jeg har ad flere omgange tilført politiet flere ressourcer.

Udover en videreførelse af økonomien i *Aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023* i 2025 har regeringen blandt andet besluttet at prioritere yderligere 85 mio. kr. i 2025 med henblik på at understøtte politiets og anklagemyndighedens økonomi.

Hertil har regeringen ligeledes besluttet at styrke politiet med ca. 80 mio. kr. årligt i 2025-2028 til kampen mod grænseoverskridende bandekriminalitet, ligesom der afsættes 110 mio. kr. i 2025 til politiet til at håndtere den

ændrede sikkerhedssituation og det skærpede trusselsbillede.

Desuden har politiet blandt andet fået grønt lys til at anvende mønstergenkendelsesteknologi, herunder objekt- og ansigtsgenkendelsesteknologi, i efterforskningen af sager om blandt andet alvorlig personfarlig kriminalitet som drab, grov vold og voldtægt. Manuel gennemgang af videomateriale er en opgave, der lægger betydeligt beslag på politiets ressourcer, og ved at gøre brug af nye teknologier kan vi spare både vigtige personaleressourcer og tid i efterforskningen.

Vi skal hele tiden overveje, hvordan vi bedst muligt letter presset for politiet – det er også noget, som jeg ved, at forligskredsen bag politiets og anklagemyndighedens økonomi er meget optaget af.

Det er en problemstilling, vi jævnligt har drøftet på flere forligskredsmøder – blandt andet i lyset af omprioriteringer som følge af krigen i Ukraine samt de rekrutteringsudfordringer, som politiet har oplevet de senere år.

Derfor er det også magtpåliggende for mig, at vi i forbindelse med de kommende forhandlinger om en ny flerårsaftale for politiet og anklagemyndigheden har en drøftelse af, hvordan de styringsmæssige rammer for politiets virksomhed skal tilrettelægges.

Vi skal bevæge os væk fra detailstyringen af den offentlige sektor – og vi har også allerede i fællesskab taget et vigtigt skridt i forligskredsen, hvor vi har gennemført en forenkling af målstyringen på straffesagsområdet. Politikredsene er derfor overgået fra syv målsætninger om sagsbeholdninger og sagsbehandlingstider til to overordnede politiske målsætninger om sagsbehandlingstider.

Ændringen fra syv til to målsætninger skal sikre, at målstyringen bliver mere meningsfuld for borgerne, så der i højere grad er fokus på, at dem, der har været udsat for en forbrydelse, kan få behandlet deres sager hurtigt, herunder særligt i de mest alvorlige straffesager.

Men vi er ikke i mål, og det er en drøftelse, vi kommer til at fortsætte her i foråret, når vi tager hul på forhandlingerne om en ny flerårsaftale for politiet og anklagemyndigheden.

[Fremadrettede tiltag]

Derfor er det også vigtigt for mig, at den rejste kritik nu bliver belyst og undersøgt, og at det samtidig sker på en måde, hvor erfaringerne kan indgå i det videre arbejde med forhandlingerne om en ny flerårsaftale for politiets og anklagemyndighedens økonomi.

Derfor har statsadvokaterne iværksat en tilsynsundersøgelse, hvor første fase af tilsynsundersøgelsen afsluttes inden sommerferien.

Den første fase af tilsynsundersøgelsen har fokus på sager om blandt andet simpel vold, grov vold og voldtægt. Undersøgelsen inddrager både såkaldte skarpe journalnumre, undersøgelsesnumre og registrerede hændelser. Sagerne er fra 2024 og skal ikke tidligere have været genstand for klagebehandling.

Resultaterne vil blive oversendt til Folketinget inden sommerferien. Derudover har Rigspolitiet indledt en drøftelse med politikredsene om politiets kommunikation om prioriteringer af politiets ressourcer – både i forhold til borgere og medarbejdere. Rigspolitiet vil have et skærpet ledelsesmæssigt fokus herpå.

Jeg har også noteret mig, at statsrevisorerne har anmodet Rigsrevisionen om at iværksætte en undersøgelse af politiets henlæggelse af sager. Det bakker jeg naturligvis op om.

Tak for ordet.